

Swedbank Stadions yttre form ska ge ett intryck av vad som händer på insidan. Illustrationen är gjord av: Berg Arkitektkontor AB och Fojab arkitekter i Malmö AB.

De vill skapa en märkesbyggnad för Malmö

Av TOBIAS CHRISTOFFERSSON

[Hur ritar man ett fotbollsstadion? Varför ser den nya arenan ut som den gör? Bakom Swedbank Stadions utformning står de två arkitektkontoren Berg och FOJAB. Arkitekten Petter Eklund berättar om de idéer och grundtankar som styrt gestaltningen.](#)

Uppgiften: rita ett nytt fotbollsstadion till Malmö FF, med plats för 24 000 åskådare, förlagt på Stadionområdet. Så, sätt igång. Naturligtvis var det parallella uppdrag fyra arkitektkontor fick i slutet av 2005 lite mer detaljerat än så, men ändå. Var börjar man? Hur går man till väga? Det blev Berg Arkitektkontor i Stockholm tillsammans med FOJAB Arkitekter i Malmö vars förslag utsågs till det vinnande. Arkitekterna Petter Eklund på Berg och Per-Aage Nilsson på FOJAB har lett arbetet med att utforma Swedbank Stadion.

– Arenan är ritad inifrån. Den fysiska gestaltningen utgår till hundra procent från läktarnas utformning, och vi började faktiskt med en första stol

som vi placerade så nära planen som det bara går. Stolen har ett visst mått, från den byggde vi vidare och dimensionerna lät sig bestämmas, berättar Petter Eklund.

Arkitektoniskt landmärke

Resultatet ser vi; på de fantasieggande dataanimerade bilderna över den färdiga arenan och på byggplatsen, där MFF:s framtida hemvist dag för dag växer och närmar sig fullbord. Utöver att bli ett toppmodernt fotbollsstadion som tillgodoser alla krav på matchupplevelse och kringaktiviteter har Swedbank Stadion förutsättningar att bli ett nytt arkitektoniskt landmärke i Malmö. Fasadens formspråk med sina lutande väggar med takkonstruktionens stålbalkar knutna till sig ger byggnaden en stark dynamik, och en integritet ljusår från alla i hast uppsmällda betongklossar och hockeylador.

– Grundtanken är att den yttre formen ska ge ett intryck av vad som händer på insidan. Fasadens form återspeglar läktarnas struktur på insidan. Vi valde att inte ha en "rak", lodrät fasad av flera anledningar: dels för att det blir monotont, dels för att mer effektivt ta tillvara på ytorna, säger Petter Eklund.

Han är fotbollsfantast själv – inbiten hammarbyare, men det behöver vi inte orda mer om här – och har under resor intresserat studerat arenor runtom i Europa.

– Även om funktionen är viktigast för en idrottsarena har jag ofta blivit förvånad, ja upprörd, över hur torftigt gjorda en del är. Många arenor ger ingen som helst ledtråd om vad de är till för, de kunde lika gärna ha varit köpcentrum. Någonstans på vägen har man släppt ambitionerna och nöjt sig med så lite som möjligt. Vi ville löpa linan ut och skapa en märkesbyggnad i Malmö.

Allianz Arena i München och Colosseum i Rom är arenanamn Petter Eklund droppar som om inte förebilder så inspirationskällor till Swedbank Stadion.

Placeringen löser praktiska problem

Av de fyra förslagen var det bara Berg/FOJAB:s som placerade den nya arenan där den nu byggs: mitt på Stadionområdet, intill och vinkelrätt mot Malmö Stadion.

– Obegripligt nog hade alla de andra placerat arenan ute vid Stadiogatan. Vi tyckte inte att den riktigt fick plats där, men framför allt lockades vi av möjligheten att koppla den nya arenan till gamla Stadion, skapa ett torg emellan och en mötesplats i hjärtat av stadionområdet.

Nu kommer hemmafansen från stan att samlas vid norra sidan med ståplatsläktaren, restaurangerna, MFF:s kansli och souvenirbutiken, medan bortasupportrar slussas in till södra läktaren från Stadiogatan. Samtidigt löser placeringen en del praktiska problem, då utrymmen för drift, verkstäder

Illustrationen är gjord av: Berg Arkitektkontor AB och Fojab arkitekter i Malmö AB.

med mera kan samordnas mellan gamla och nya Stadion.

En grön centralaxel i Malmö

Petter Eklund hänvisar även till en centralaxel med gångstråk och träningsplaner genom Stadionområdet, där det nya Stadion lägger sig perfekt mitt i, och där Malmö Stadions mittlinje i sin tänkta fortsättning löper rakt genom avsparkspunkten i Swedbank Stadion. I ett större perspektiv löper axeln genom ett grönt stråk från innerstaden genom Pildammarna, Stadionområdet, Ärtholmen och Kroksäcksparken – för att i Hyllie till och med fånga upp Malmö Arena.

– På så vis passar bygganden väl in i Malmös stadsbyggnadsmässiga grammatik.

Petter Eklund tycker inte att Swedbank Stadion presenterar några direkt nya lösningar i gestaltning, utförande eller funktioner; förutsättningarna och

principerna för att bygga en ny fotbollsarena är sig ganska lika. Men det finns ett undantag, där man med Swedbank Stadion valt att inte göra som de flesta andra: den stora restaurangen. Normalt ligger servering och loger intill varandra, så att VIP-folket med några steg kan gå från sina platser till fika och förfriskningar. Men på Swedbank Stadion radas loger och klubbstolar upp på pärlband längs långsidorna – medan restaurangen finns på norra kortsidan. MFF var tveksamma till en början, men lät sig övertygas.

Ett Malmöbornas vardagsrum

– Vi ville tänka ett steg längre: genom att göra en stor restaurang och lägga den på norra sidan vid Stadionsområdet hade vi chansen att skapa en mötesplats för alla – ett Malmöbornas vardagsrum.

Arkitekternas arbete består i så mycket mer än att "rita" ett förslag som sedan byggs; framför allt i att samordna alla de faktorer som ingår i en

byggnad av Swedbank Stadions format. Lyssna in alla perspektiv, utveckla idéerna och deras genomförande i dialog med alla inblandade; få ekonomi, funktion och teknik att mötas.

– Att vara arkitekt är att kunna hantera många parametrar och få ihop dem optimalt. Det får gärna se enkelt ut.

• Vilken relation har man som arkitekt till sina byggnader när de väl står där och man själv jobbar med något annat?

– Jag kan bara hoppas att de får åldras med värdighet, och att folk använder dem och trivs där. Att komma in i något man ritat och känna hur där är en varm, trevlig atmosfär – det är häftigt.

– Det ska bli jättekul att se Swedbank Stadion fullsatt!

Fakta Stadionarkitekterna Berg och FOJAB

- Det var de två arkitektkontoren Berg och FOJAB som i juli 2006 fick uppdraget att skapa Malmö FF:s nya arena Swedbank Stadion, efter att deras gemensamma förslag vunnit det så kallade parallella uppdraget i konkurrens med tre andra.

- Berg Arkitektkontor finns i Stockholm, kan till sina tidigare uppdrag räkna bland annat Globen och till sina pågående Sveriges nya nationalarena i Solna, Swedbank Arena. Innan bygget av ett nytt fotbollsstadion beslutades gjorde Berg på uppdrag av Malmö stad en slags förundersökning av förutsättningarna på Stadionområdet, vilket resulterade i illustrationer av olika

lokaliseringsförslag, som underlag för beslut om ett framtida stadion.

- FOJAB Arkitekter finns i Malmö och har tidigare bland annat gestaltat nya Lärarhögskolan och

Arkitekterna Per-Aage Nilsson och Petter Eklund.

Värnhems busstation i Malmö, samt Internationella Studenthuset i Lund.

Petter Eklund från Berg och Per-Aage

Nilsson från FOJAB är de två arkitekter som lett arbetet med Swedbank Stadion, med varsitt team på mellan 2 och 4 arkitekter i arbete i olika faser av projektet.

- De två teamen samarbetar, trots geografiskt avstånd, nära varandra med möten varje vecka för samordning och fördelning av olika arbetsuppgifter. Förenklat kan man säga att Berg fokuserar på arenarum och programskrivning, medan Fojab fokuserar på anslutningen av byggnaden till omgivningar och lokala förutsättningar. Med den yttre gestaltningen, som ännu pågår, har kontoren arbetat gemensamt ända sedan starten.